

O dojrzałości szkolnej

Dojrzałość szkolna polega na gotowości dziecka do podjęcia nowych zadań, jak i na zdolności przystosowania się do nieznanego środowiska oraz ogólnie zmienionej sytuacji życiowej.

Na dojrzałość szkolną składają się:

1. dojrzałość emocjonalno-społeczna – to zdolność podporządkowania się wymaganiom szkoły, łatwość nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, równowaga psychiczna, gotowość do współpracy w grupie, umiejętność przestrzegania obowiązujących reguł, odpowiednia motywacja do podejmowania aktywności zadaniowych, samodzielność w zakresie samoobsługi.

2. dojrzałość umysłowa – to adekwatny do wieku zasób słownictwa i wiedzy o najbliższym otoczeniu, prawidłowo wykształcone procesy percepcyjne i myślowe, wyrobiona zdolność koncentracji uwagi, chęć do nauki pisania i czytania, umiejętność wypowiadania się na określony temat.

Poniżej kilka propozycji, w jaki sposób można rozwijać sprawność umysłową swoich dzieci:

Ćwiczenia na rozwijanie kompetencji językowych:

dokańczanie historyjek obrazkowych
zagadki słowne, definiowanie pojęć
opowiadanie treści obrazków, określanie zdarzeń przedstawionych na ilustracji
klasyfikowanie przedmiotów do kategorii nadrzędnej
prowokowanie samorzutnych wypowiedzi dziecka w różnych sytuacjach życiowych
przewidywanie skutków i następstw (określanie zdarzeń jakie mogły nastąpić wcześniej lub później)

Ćwiczenia na usprawnianie percepcji wzrokowej:

odnajdowanie szczegółów różniących dwa obrazki
łączenie w pary identycznych obrazków
gry memo
puzzle
odgadywanie, który obrazek został schowany
dostrzeganie przedmiotów nie pasujących do całości

Ćwiczenia na usprawnianie percepcji słuchowej:

różnicowanie dźwięków wydawanych przez różne przedmioty (np. gwizdek, telefon)
wystukiwanie rytmów za pomocą instrumentów
liczenie głosek, sylab w słowach
tworzenie słów zaczynających się na określoną literę
zabawa w rymy

Ćwiczenia na rozwijanie operacji myślowych:

układanie i opowiadanie historyjek obrazkowych
nauka wierszy, piosenek na pamięć
wymyślanie własnych zakończeń bajek i opowiadań
powtarzanie ciągów słów, cyfr

3. dojrzałość motoryczna – to dobry stan zdrowia, odporność na choroby i zmęczenie, sprawność narządów zmysłów i narządów artykulacyjnych, równowaga nerwowa.

Jak rozwijać sprawność fizyczną?- przykładowe ćwiczenia

- motoryka duża

zabawy z piłką
podrzucanie i łapanie różnych przedmiotów (woreczki, piłeczki)
ćwiczenia rozmachowe, skakanie na dwóch nogach
pokonywanie przeszkód
jazda na rowerze, hulajnodze

- motoryka mała

ćwiczenia paluszkowe
ugniatanie masy solnej, plasteliny, gliny, ciastoliny
malowanie całymi dłońmi dużych powierzchni
darcie gazet
wycinanie, klejenie
składanie papieru (np. origami)
nawlekanie, przewlekanie koralików
wiązanie sznurowadeł na kokardkę

- sprawność grafomotoryczna

pogrubianie prostych wzorów, konturów
obrysowywanie szablonów
rysowanie szlaczeków
rysowanie na polecenie na papierze w kratkę (np. trzy kratki do góry, jedna w prawo...)
kolorowanie rysunków

- znajomość schematu ciała i orientacja w przestrzeni

wskazywanie lewej i prawej strony ciała
podawanie lub ustawianie przedmiotów wg instrukcji dorosłego
wskazywanie naprzemienne części ciała
zabawa w przemieszczanie się w przestrzeni (np. dwa kroki w przód, jeden w tył)
układanie przedmiotów w różnych miejscach w stosunku np. do krzesła

- koordynacja wzrokowo- ruchowa

łączenie punktów tak aby powstał rysunek
rysowanie po śladzie bez odrywania ręki
wodzenie palcem po wzorze (np. „leniwa ósemka")
zabawa w naśladowanie pozycji drugiej osoby lub postaci narysowanej na obrazku
odtworzenie wzorów na materiałach np. kasza manna, mąka
przerysowywanie rysunków lub ich dokańczanie

Opracowała:
Aleksandra Tyluś